N°. 2469 | 1855.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG 12 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men voor de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 11 Junij.

In de zitting van ll. Zaturdag heeft de minister van Finantiën zijne voordragt van wet op eene uitnemende wijze verdedigd. Hij blijkt niet slechts een financier, maar tevens een redenaar te zijn, die zonder hooge woorden en omwegen, maar gelijk het in zake van finantiën betaamt, duidelijk en zakelijk voorstelt, wat hij te zeggen heeft en het gemakkelijk en met veel takt doet. Hij splitste zijne rede in 4 punten. Het eerste gold de staatkundige zijde der voordragt, voor zoo ver zij hem, minister, betrof. De heer van Hall toch had bereids voor de Regering in 't algemeen deze quæstie besproken, die eigenlijk verre is van eene staatkundige quæstie te zijn, en niets meer is dan eene personeele quæstie. De leden der Kamer, die het gemaal willen behouden, hebben gevoeld dat het onverantwoordelijk is eene gewigtige aangelegenheid als deze voor het grootst gedeelte afhankelijk te maken van personeele quæstiën; van daar de behoefte om het personeele, dat op den grond ligt van de meeste redevoeringen tegen 't gemaal, te masqueeren onder den naam van de staatkundige zijde der quæstiën. De minister van Finantiën, zonder het te zeggen, heeft gesproken in dien zin; want hij heeft ze zuiver persoonlijk behandeld; wanneer hij zijn gang in deze zaak beschrijft met van den dag zijner optreding in het ministerie tot op den dag dat hij deze voordragt in de Kamer bragt, rekening te geven van zijne gedachten en plannen. Daaruit blijkt ten duidelijkste, dat hij zijn eigen weg gegaan is, en dat de met zoo veel hartstogt hem door zijne eigene partijgenooten naar het hoofd geworpene verwijten onverdiend zijn. De minister heeft met alle regt die verwijten omgekeerd en aangetoond, hoe de aanvallen van de zijde der zoogenaamde behoudsmannen tegen de Regering gerigt, onverantwoordelijk zijn; dewijl zij aan diezelfde Regering, die men verzekert te willen blijven ondersteunen, alle zedelijke kracht ontnemen. Met der daad, nooit is de Regering door hare vijanden met zoo veel hartstogt bestreden, als dat thans gedaan wordt door hare vrienden. En wie daarin iets anders ziet, dan de strekking om de Regering te doen vallen, moet zoo goed als blind zijn. Dat is overigens altijd de taktiek geweest van de anti-revolutionnairen, die met de eene hand steun geven, middelerwijl zij met de andere afbreken.

Wat het tweede punt aangaat, het finantiëele gedeelte, heeft de minister in de gewisselde stukken, naar hij meent, voldoende aangetoond, dat de finantiërle toestand de afschaffing gedoogt. Volkomen zekerheid dienaangaande kan niemand geven. Wilde men daarop wachten, dan zou de afschaffing wel altijd moeten worden uitgesteld. Men heeft berekeningen gemaakt, volgens welke, zoo dit voorstel mogt worden aangenomen, er op het einde van 1856 slechts *f* 16,000 van de begrooting zou overschieten. Z. Exc. gelooft, dat die beschouwing onjuist is. Hij zou kunnen wijzen op het bestaande middel om 9 millioen aan schatkistbilletten te kunnen uitgeven, doch hij rekent daarop volstrekt niet, want zonder buitengewone omstandigheden is het niet noodig dit middel te bezigen. Vooreerst berust de berekening der middelen voor 1856 op de veronderstelling, dat zij misschien zes ton minder kunnen opbrengen. Dat is een maatregel van voorzigtigheid, maar als de middelen zoo veel opbrengen als in 1854, dan zal er een veel grooter overschot bestaan. Reeds gedurende de vier eerste maanden van dit jaar hebben de middelen vier ton meer opgebragt, dan in het vorige. Men houdt bovendien in kas de renten der schatkistbilletten ten bedrage van *f* 416,000, waarop in de begrooting is gerekend. Dat maakt dus reeds een millioen uit. Voorts heeft men in kas de renten der muntbilletten, ten bedrage van vijf ton, die voor amortizatie bestemd zijn, maar die daartoe niet gebruikt worden, dan wanneer zij daartoe gebezigd kunnen worden. Voorts moet hij opmerken, dat alle uitgaven, die op eene begrooting worden toegestaan, niet worden geabsorbeerd. Men heeft gezegd, men wil uitgaven voor openbare werken, amortizatie en afschaffing van lasten. Het laatste wordt thans aangeboden. Op elke begrooting komt een post voor amortizatie voor. En wat de publieke werken aangaat, de verhooging van het vijfde hoofdstuk der begrooting is juist daaraan toe te schrijven, dat er steeds eene belangrijke som voor openbare werken werd afgezonderd. Sedert 1850 werden twee millioen drie à vier ton daartoe jaarlijks aangewend. Wij voeren dus publieke werken uit, amortizeeren en schaffen lasten af. Men heeft op de berekeningen, door de Regering gemaakt, bezwaren ingebragt. Ter beantwoording daarvan herinnert Z. Exc., dat er, voor uitgaven, voor amortizatie 1°. op de begrooting voor 1855 is toegestaan eene som van *f* 934,262, waaronder de gewone aflossing begrepen is; 2°. op het einde van 1854 is daarvoor aangewezen ruim 6½ millioen; 3°. bij de wet van 22 April 1855 is het beginsel aangenomen, dat de vrijvallende renten van het depôt der muntbilletten ook voor amortizatie zullen worden gebezigd. Dat is dus bijkans vier ton; en 4°. heeft men laatst voorgesteld nog 6 millioen tot amortizatie te bestemmen. Uit een en ander trekt Z. Exc. de slotsom, dat ruim 13 millioen 8 ton tot amortizatie van schuld kunnen bestemd worden. Dit kan nu bij de uitkomst welligt iets lager zijn, maar groot verschil zal het niet opleveren. Dat hangt dan ook eenigermate af van den prijs der in te koopen schuld. Hij ontkent overigens, bij de memorie van beantwoording over het fonds van den waarborg voor de muntbilletten, anders te hebben gesproken, dan dit nu het geval is.

In den loop zijner verdere beantwoording aan de heer van Rappard en anderen, doet Z. Exc. [illegible] dat er op alle eventualiteiten is gelet, dat er met voorzigtigheid is te werk gegaan, dat er geene tegenstrijdigheid tusschen de cijfers en berekeningen bestaat; dat men geen vrees behoeft te hebben voor mindere opbrengst der in- en uitgaande regten, want dezelfde ondervinding leert dat, bij lagere regten, de opbrengst der invoerregten vermeerdert. Ook moet er gerekend worden op de vermeerdering van de opbrengst der overige middelen. Het invoerregt van het meel is ook zoo belangrijk niet om eenigen invloed op den algemeenen finantiëlen toestand van 1856 te kunnen uitoefenen. Men behoeft ook niet te vreezen voor eene mindere opbrengst der andere belastingen door vermindering van het aantal ambtenaren, want het is nog de vraag of de vermindering dier ambtenaren wel groot zal zijn. De minister beantwoordt vervolgens nog andere finantiëele bezwaren van den heer van Rappard en andere sprekers. Men wil ook nopens de opbrengt van de successie- en registratie-regten, wiskundige zekerheid hebben. Maar Z. Exc. vraagt, wie die kan geven. Men moet steeds op vroegere rezultaten en op de verdere waarschijnlijkheid bouwen. Maar, vroeg men, hoe zal het gaan als het ontwerp tot verhooging van den suiker-accijns wordt afgestemd. Hierop antwoordt Z. Exc. dat, wordt die verhooging afgestemd, hij zich in de treurige noodzakelijkheid zal zien, het ontwerp tot afschaffing van het tonnegeld in te trekken. En, wordt dit laatste ontwerp afgestemd, dan behoeft de verhooging van den suiker-accijns niet tot aanvulling van het æquivalent te dienen, of het kan anders strekken tot vermindering van de in art. 2 genoemde opcenten. Men zeide dat de Regering de suppletoire begrootingen vergeet; dat er buitengewone subsidiën zullen noodig wezen of dat er andere eventueele uitgaven kunnen zijn. Hierop antwoordt Z. Ex. dat die onderscheidene uitgaven uit het batig slot van 1854 kunnen gekweten worden, want als er 6 millioen voor schulddelging besteed wordt dan is er nog 1½ millioen over, misschien nog wel meer.

Maar vroeg men, hoe zult gij in 1856 met de suppletoire begrooting doen; gij houdt maar *f* 16.000 over. De minister zegt dat die uitgaven zullen kunnen bestreden worden door de meerdere opbrengst der middelen in 1855 boven de toegestane uitgaven. Voor de Marine *f* 7.575.900, dus te zamen *f* 73.740.598. De middelen boven de toegestane uitgaven zullen, volgens zijne berekeningen, *f* 1862.65 meer opbrengen. Men kan dus rekenen op een batig slot van ruim 18 ton, (waarbij de bijdrage van de Oost maar op de gewone som van *f* 14.500.000 gesteld is). De renten van de schatkistbiljetten zullen ook 4 ton opbrengen, zoodat er een overschot zal zijn van 22 ton, dat wel genoeg zal zijn voor de suppletoire begrootingen in 1856. In antwoord op de aanmerking dat men niet een gunstig jaar tot grondslag nemen moet, verwijst Z. Exc. naar het overzigt door den heer van Bosse bij de begrooting voor 1853, gegeven. Daaruit blijkt dat er gedurende eenige jaren regelmatige en belangrijke toeneming van inkomsten heeft plaats gehad. Evenzoo is dit het geval met de accijnsen. In 1840 bedroeg de opbrengst daarvan *f* 15.600.000 en in 1854 *f* 19.500.000. Als nu de accijns van het gemaal (die 4½ millioen bedraagt) wegvalt, dan blijft er nog 16.000.000 over, welk cijfer dus nog hooger is dan de opbrengst in 1840, toen al de accijnsen, met inbegrip van het gemaal, bestonden. Er bestaat overigens waarschijnlijkheid dat, door de afschaffing van den accijns op het gemaal, de overige accijnsen meer zullen opbrengen, hetgeen Z. Exc door het voorbeeld der afschaffing van den accijns op het geslagt van varkens en schapen bewijst.

De heer Rochussen, van Rappard en anderen hadden ook daarom bezwaar tegen het ontwerp, omdat de begrooting geheel afhankelijk wordt gemaakt van de koloniale baten. Z. Exc. zal zich ten aanzien van dit punt refereren aan hetgeen door zijn ambtgenoot voor de koloniën zal gezegd worden, want hij doet alleen dit opmerken, dat de heer van Bosse ook ditzelfde verwijt tot hem gerigt heeft, terwijl die heer hem in zijne nota's verweten heeft, dat hij er *niet* op rekende. Maar, zegt de heer van Bosse, ik wil de 1½ millioen voor het herstel der Marine niet op de Oost-Indische finantiën overbrengen; ik wil alleen rekenen op eene Oost-Indische bate van 14½ millioen. Z. Exc. antwoordt hierop dat hij ook niet op meer behoeft te rekenen dan op 14½ millioen als hij de berekening volgt van den heer van Bosse in de memorie van beantwoording over het voorstel tot afschaffing van den accijns op de brandstoffen opgenomen. Dit voorstel was ook zonder equivalent, en staat dus, finantieel gesproken, met dit ontwerp gelijk. Z. Exc. maakt dan dezelfde berekening als die spr., ten betooge dat hij de geheele bate, *boven* de 14½ millioen missen kan. Ten slotte van dit tweede hoofddeel zijner rede, zegt de Minister dat hij wel kan beamen het beeld door den heer van Zuylen gebruikt (Ulysses, die aan den mast gebonden werd om de verlokkingen der Sirenen te ontgaan), want hij meent inderdaad dat de beste verdienste van een minister van finantien tegenover den aandrang tot uitbreiding van uitgaven, is te kunnen zeggen: *ik heb niet.*

De minister komt nu tot het 3e punt zijner rede, namelijk of, zoo men kon afschaffen (gelijk zoo even uit een finantieel oogpunt is betoogd) of dan het gemaal de voorkeur verdient. De eerste grond waarom die accijns de voorkeur tot afschaffing verdient, ligt in den aanhoudenden aandrang daartoe. De heer Dirks heeft het juist gezegd, dat, al wordt het ontwerp ook verworpen, men den accijns op het gemaal niet langer kan behouden. In 1847 werd een ontwerp tot afschaffing van den rogge-accijns ingediend; in 1848 stelde men de vermindering van dien accijns voor. Beide ontwerpen werden echter niet tot wet verheven. In 1853 werd het voorstel nopens den accijns op het geslagt gedaan en toen werd van alle kanten het gevoelen geuit, dat de accijns op het gemaal moest afgeschaft worden. In 1855 werd weder het voorstel gedaan om den rogge-accijns af te schaffen, en daarna kwam eindelijk het Regerings-voorstel tot afschaffing van den geheelen accijns op het gemaal. Indien dit voorstel nu wordt afgestemd, wat zal de natie er dan van denken? Zal zij niet denken, dat op dergelijke voorstellen een vloek ligt en dat men het niet ernstig meent? Het volk heeft gezond verstand en een goed geheugen. Wat zal het volk denken van een parlementairen regeringsvorm die zoo iets toelaat? Wat zal het van dergelijke diskussiën denken? Laten wij zorgen, zegt Z. Exc., dat de natie er nu de vruchten van trekke. Men heeft gezegd, dat men niet bang moet zijn voor onrust enz. Z. Exc. is dit eens, maar hij is van oordeel dat de achting voor de Regering en de volksvertegenwoordiging zeer zou lijden als ook nu deze diskussiën tot geen rezultaat leiden. Maar de afschaffing van den accijns op het gemaal moet vooral daarom de prioriteit hebben, omdat ieder inwoner er door gebaat wordt. Maar, vroeg men, zal de prijs van het brood verminderen? Z. Exc. antwoordt, dat men misschien te groote verwach-

[illegible] van den maatregel koestert, maar in den regel zal de uitwerking der afschaffing, zonder buitengewone omstandigheden, goed zijn. Z. Exc. kan ook het beweren niet toegeven dat afschaffing alleen zal zijn in het voordeel van het platte land. Maar gesteld dat het wel zoo ware, is dit dan eene reden om den accijns niet af te schaffen? Indien het platte land meer dan de steden gedrukt is, dan is de afschaffing te meer regtvaardig. — Men zeide dat het is een halve maatregel, want dat de steden den accijns zullen blijven heffen. De minister zegt dat hierop door den heer Dullert teregt is geantwoord, dat, als men vroeger in de steden den accijns wilde afschaffen, men altoos wees op den Rijks-accijns. Dit zal nu ophouden en de steden zullen daardoor niet meer weerhouden worden.

Men zeide ook dat de accijns niet drukt op den prijs van het brood. Maar, dan zou men dien tot in het oneindige kunnen verhoogen. Z. Exc. wijst op het verschil van prijs tusschen de buiten-gemeenten en de steden, terwijl er de rijks-accijns nog op is. Voorts wijst de minister als een der goede gevolgen van de afschaffing op de nu mogelijke verbetering der meel-fabrikagie, en waardoor er meer invoer van meel buiten 's lands zal geschieden. Opmerkelijk is ook het verschil van den prijs van het brood te Parijs en te Haarlem. Het verschilt niet alleen het bedrag van den accijns maar is zelfs grooter. Na aftrek van den accijns zal het 4 à 5 cts. goedkooper zijn en dit nog wel *zonder* buitengewone hulpmiddelen om den prijs nog lager te maken, gelijk dit nu en dan te Parijs is geschied. Z. Exc. koestert volkomen de hoop, dat wij den prijs van het brood zullen zien dalen en mogt dit al niet het geval zijn, dan toch zeker blijft het geld voor den accijns in omloop en kan het op andere wijze vruchtdragend worden. Overigens zal de accijns toch stellig in alle plattelands-gemeenten moeten vervallen. Die bevolking zal dus geld en tijd winnen. Ook de voeding van het vee zal er belangrijk door winnen. Onder het bestaan van den accijns op het gemaal moesten er uit den aard der zaak velerlei belemmeringen ontstaan. — Men zeide dat de arbeider meer zou winnen als men hem werk gaf. Dat ligt, zegt Z. Exc., buiten de taak des wetgevers, deze kan geen werk waarborgen. Hij gelooft overigens dat bij ons ten platten lande het dagloon vrij regelmatig is en dat de daglooner den accijns zal winnen. Men moet op dit eenvoudig standpunt staan: de Staat kan geen werk waarborgen, maar kan de voeding wel iets goedkooper maken, en verbetering van voeding is verbetering van de kracht der natie. Z. Exc. wijst te dien aanzien op het voorbeeld van Engeland. Maar, zoo als reeds gezegd is, wat er ook afgeschaft worde, men zal steeds op de afschaffing van den accijns op het gemaal blijven aandringen. Welke dagbladen men ook leze, men zal in alle zien dat alle vreemde Regeringen hun aandacht op de voeding van het volk gevestigd hebben. Hij gelooft dus dat ook deze Regering de medewerking der vertegenwoordiging noodig heeft, en dat zij de bittere verwijten, die men heeft bijgebragt, niet verdient. Buitendien, de redenen der hooge graanprijzen zijn maar tijdelijk, de oorzaken daarvan zijn b. v. slechte oogsten en sluiting van eenige buitenlandsche havens. De heer van Bosse zegt, dat hij wil afschaffen zonder equivalent, doch hij zegt zelf in zijne stukken: neem mijn voorstel aan, het gemaal zal naderhand toch wel afgeschaft worden. Maar hij vraagt of dat dan *zonder* equivalent zal kunnen geschieden.

Andere aanmerkingen van sommige sprekers waren dat door de afschaffing de gemeente financien in de war zullen geraken. Z. Exc. heeft dit niet regt begrepen, want de wet staat zoo gelijke heffing als *eigen* middel, gelijk zij bij de gemeente-wet bepaald is. In sommige gevallen kan dit zelfs nog hooger zijn. De gemeente-accijnsen worden in de gemeenten toch reeds door eigen ambtenaren geheven en hij ziet dus niet in, hoe de financiën der meeste gemeenten door de afschaffing van den rijks-accijns zullen lijden.

Wat ten laatste de equivalenten aangaat, herinnert hij het gezegde van den heer Thorbecke in December 1853, dat eene moedige Regering en eene moedige Kamer wel ligt het geheele gemaal zonder equivalent zouden kunnen afschaffen. De Regering is nu niet zoo ver gegaan, maar heeft eenige equivalenten voorgesteld. Hij laat nu den boter-accijns in het midden. Bij het eerste ontwerp werd een hoofdelijke omslag voorgesteld. Deze ondervond groote tegenkanting, vooral omdat men dien te veel verwarde met eene income-tax. Dit was intusschen niet het doel. Men wilde aanvankelijk het gemaal heffen bij wijze van admodiatie, maar men stuitte daarbij af op het verschillend gebruik van de tarwe in onderscheidene provinciën, vooral in Zeeland, en toen kwam men op het denkbeeld tot heffing van een hoofdelijken omslag, gegrond op de gemiddelde opbrengst van onderscheidene belastingen. De Regering ontveinsde zich echter niet de zwarigheden, aan een hoofdelijken omslag verbonden, zoodat zij gemeend heeft gevolg te moeten geven aan het denkbeeld, dat reeds in de afdeelingen veel bijval had gevonden, om namelijk het ontbrekende door verhooging van opcenten te verkrijgen. Hij verdedigt nu dat gedeelte van het voorstel. Het bedrag dat door die verhooging van opcenten zal verkregen worden, verschilt niet noemenswaardig met de bijdragen in den hoofdelijken omslag. Bovendien behoeft daarvoor geene nieuwe administratie gevoerd te worden. Men zegt, dat de 6 opcenten zóó hoog zullen zijn, dat de belasting topzwaar zal worden; maar toen primitief werd voorgesteld de 23 opcenten op het gemaal te doen vervallen, zeide men: wat beteekent dat? Hij vraagt dus, of 6 opcenten meer druk zullen opleveren dan 23. Men heeft ook gezegd, dat het geslagt niet moest worden bezwaard. Z. Exc. antwoordt, dat het een ongelukkig, maar waar verschijnsel is, dat het vleesch niet meer door minvermogenden wordt gegeten. Op dezen zal de accijns dus niet drukken. De verhooging zal slechts 1,5 cent op een pond bedragen, hetgeen voor de meervermogenden niet van dat groote belang is. Men heeft ook gezegd, dat velen zich naar Bonn en Kleef zullen begeven. Het zou den minister leed doen, maar hij moet doen opmerken, dat dáár een *klassen-steuer* bestaat. Nu gelooft hij, dat men toch liever 1/5 cent meer op het pond vleesch hier te lande zal betalen, dan zich aan dien last te onderwerpen.

De heer Rochussen en anderen hebben er groot bezwaar in gezien, de opcenten op de grondeigendommen te verhoogen; zij hebben gevraagd, waarom men niet liever de hoofdsom verhoogde. Z. Exc. merkt op, dat de heer Rochussen zelf in 1842 die opcenten heeft verhoogd, ofschoon de minister moet toegeven, dat die toenmalige minister van Finantiën in een moeijelijk tijdperk verkeerde. Het is echter zeker, dat de heer Rochussen dan toen eerder de hoofdsom had moeten verhoogen. Daarbij mag er wel op gelet worden, dat de opcenten hier slechts tijdelijk zullen zijn, terwijl bij hem de hoop bestaat, dat zij spoedig zullen worden weggenomen. Men heeft ook opgemerkt, dat de middenklasse te zeer zal worden gedrukt. Dat is wezenlijk een belangrijk punt. Die klasse verdient voorzeker onze belangstelling. Bij de herziening der wet op het personeel zal ook wel degelijk op haar belang worden gelet. Maar het is de vraag, of men zich niet te groote bezwaren van den druk van 6 opcenten maakt. Men neme b. v. 's Gravenhage. Wanneer een man, vrouw met drie of vier kinderen ongeveer veertien gulden aan het gemaal betaalde en die veertien gulden komen ten hunnen profijte dan is de berekening deze: de allerminste klassen betaalt in het personeel *f* 2.39, hetgeen aan opcenten zal bedragen *f* 0.14½. Die dus nu in die klasse I valt, en in het gemaal *f* 14 betaalt, zal 14 cents aan opcenten op het personeel moeten voldoen, terwijl hij in de overige opcenten, die verhoogd worden, niet zal deelen. Berekent hij de meer gegoede klasse, die bijv. in de huurwaarde aangeslagen is voor *f* 150, dan levert dit een bedrag op van *f* 1.60; eene huurwaarde van *f* 250, *f* 2.54; van *f* 400, *f* 4.44; en van *f* 600, *f* 7.50. Deze klasse zal dus nog maar de helft betalen in de opcenten voor hetgeen zij wint aan het gemaal. Overigens zullen de opcenten op het patent de mindere klasse niet drukken; zes opcenten zijn gering, en die zullen dus alleen drukken hen, die beter in staat zijn te betalen. Hij verdedigt vervolgens de verhooging van het gedistilleerd met 12 opcenten, waarbij hij als een gunstig verschijnsel mededeelt, dat de opbrengst van dien accijns niet vooruitgaat, dank zij de pogingen van zoo velen, tot wering van den sterken drank. Men heeft ook gezegd, dat art. 2 niet noodig was, want het was een beginsel, en de Regering wilde geene wet van beginselen. Hier bestaat echter een groot verschil. Het geldt hier slechts een *enkel* punt, terwijl eene wet van beginsel nopens het belastingstelsel daarentegen eene zaak van grooten omvang is. Eindelijk meent Z. Exc. dat het voorstel van den heer van Reede, om de belasting van het personeel aan de gemeenten over te laten, volgens het inzien der Regering, aan groot bezwaar onderhevig is. Hij gelooft te hebben aangetoond, dat de maatregel dit een finantiëel oogpunt niet ondoordacht is; dat de afschaffing van den accijns op het gemaal de voorkeur verdient, en dat het equivalent niet zoo drukkend is, als men dit heeft voorgesteld. Ten slotte meent de minister een enkel woord te moeten rigten aan den heer de Brauw; die gezegd heeft dat hij als een onvoorzigtig, als een jeugdig mensch handelde. Hij gelooft dat beiden zoo wat van gelijken ouderdom zijn. Hij herinnert zich, dat hij acht jaren geleden zich op de tribune bevond, toen de muntwet werd behandeld. Toen werd datzelfde verwijt tot de Regering gerigt. De heer van Goltstein zeide, dat de Regering zich door een jong mensch had laten voorlichten. Die wet werd eerst verworpen, maar later met de meerderheid van slechts ééne stem aangenomen. Thans is ieder het eens, dat het eene goede wet was. Als hij diezelfde zege mogt behalen op de wet, die thans in diskussie is, dan zal hij zich hoogst gelukkig rekenen.

De minister van Koloniën heeft daarna aan den heer Rochussen aangetoond, dat zijne bezorgdheid voor de Oost-Indische finantiën allen grond mist. Hij bewijst dat in Indië niet de uitgaven vermeerderen en de inkomsten verminderen; maar dat juist het omgekeerde plaats heeft; dat de uitgaven verminderen en de inkomsten vermeerderen. De vergissing van den heer Rochussen komt daarvan, dat hij wijzende op de bazar-pachten, die, hoewel niet overal, afgeschaft zijn, niet gedacht heeft aan het equivalent dat daarvoor in de plaats is gestreden, dat hij, aanvoerende wat er voor sommige behoeften in de Oost-Indische dienst noodig is, niet heeft gelet op de omstandigheid, dat in die behoeften niet dadelijk, maar langzamerhand zal worden voorzien en door middelen, die thans voor andere uitgaven benoodigd, dan vrij zullen vallen. Overigens heeft de heer Rochussen sommige uitgaven veel te hoog, en sommige inkomsten veel te laag geschat. Sinds 1848 tot 1854 zijn uit de Oost-Indische kas gevloeid 131 millioen, dat is gemiddeld *f* 18,738,000 's jaars. Hij ziet niet waarom men dan vreest dat eene tijdelijke aanwijzing van 16½ millioen gewaagd is. Hij eindigt met aan den minister van Finantiën de geruststellende verzekering te geven, dat er over de laatst afgesloten dienst nog een overschot van 9 ton bestaat, die des noodig kan gebruikt worden tot een of andere buitengewone uitgaaf hier te lande.

De heer de Kempenaer heeft tot slot der zitting van Zaturdag een woord gezegd ter verdediging zijner eerste rede. Hij meent niet bitter noch heftig te zijn geweest; en als men dat zoo opneemt, dan is daarin slechts bewijs van de kracht zijner argumenten: zoo redeneert de spreker uit Tiel. Als men nu weet, dat de kracht zijner argumenten geheel en alleen te vinden was in de beelden, die hij bezigde, en dat die beelden bitter waren en heftig; dan heeft men de maat van des heeren de Kempenaer's liefstalligen beredeneerden betoogtrant. Hij betuigt, dat hij geen plan heeft, om ministeriëele zetels in te nemen. 't Is mogelijk, en wij willen hem op het woord gelooven. Wij zijn evenwel van meening, dat hij eene portefeuille zou aanvaarden als zij hem in handen werd gespeeld. En dat zijne vorige redevoering den val van dit ministerie, zoo het vallen moet, niet anders kan dan bespoedigen, zal geen onpartijdige betwijfelen. Wat men behouden wil, daarop loopt men geen storm.

De minister van Justitie heeft een cirkulaire aan de heeren prokureurs-generaal bij de provinciale geregtshoven uitgevaardigd over de *openbare godsdienstoefening* in gevolge art. 167 der Grondwet. Plaatsgebrek verhindert ons die heden op te nemen. Wij geven haar morgen.

Uit het voorloopig verslag nopens het, den 16den Februarij jl. op nieuw aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden, in de voorgaande zitting onafgedaan gebleven, wets-ontwerp betreffende het verleenen van eene *bijdrage voor het uitwateringskanaal van Grave naar den Amer*, ontleenen wij het navolgende:

Dit ontwerp heeft weder in de afdeelingen een onderwerp van zorgvuldig onderzoek uitgemaakt, waarbij de voor- en nadeelen aan dit werk verbonden, die ook reeds in het voorgaande Voorloopig Verslag uiteengezet waren in het breede besproken zijn geworden.

§ 1. Hadden eenige leden met genoegen het op nieuw aanbieden van dit wets ontwerp gezien, anderen hadden, om nader uiteen te zetten reden, dit met leedwezen bespeurd. Velen van beide zijden waren in dit opzigt eenstemmig van gevoelen, dat althans noch bij de vorige behandeling noch in de memorie van toelichting, die nu het wetsontwerp vergezelt, genoegzaam toegelicht is het verband van dit voorgenomen werk met het defensie wezen van het rijk; een punt voor velen van overwegenden invloed bij de beoordeeling van dit wets ontwerp. Ten vorigen jare is de vraag gedaan, of het comité van defensie omtrent het plan was gehoord, en zoo niet, waarom dit dan niet had plaats gehad? De Regering erkent zelve, dat het van groot strategiesch belang is. In dat geval schijnt het toch tot de eerste roeping van het comité te behooren, om zijn advies over zoodanig werk, dat met zulk eene gewigtige stelling in verband is, te geven. Op die vraag is evenwel geen dadelijk bevestigend of ontkennend antwoord gevolgd. Wel wordt te kennen gegeven, dat er *van wege het departement van oorlog* een naauwgezet onderzoek had plaats gehad, en dat reeds door Z. M. Willem II en verschillende ministers van oorlog tot het maken van het kanaal vergunning was gegeven, maar van het comité wordt daarbij niet gesproken Deze leden wenschten dus alsnog het antwoord op die tweeledige vraag te mogen vernemen, gevende zij tevens in overweging of het groote belang, dat in de daarstelling van dit kanaal ook ten dezen opzigte gelegen is, niet zou medebrengen om van regeringswege eene uiteenzetting daarvan, hetzij in een mondeling overleg met de kommissie van rapporteurs, hetzij in comité-generaal, hetzij door geheime mededeeling van stukken, te vragen, daar er, volgens de laatste memorie van beantwoording, bezwaren tegen eene publieke mededeeling bestaan.

Aan de beschouwingen in deze paragraaf schijnen gevoegelijk te kunnen worden geknoopt twee opmerkingen, in verschillende afdeelingen gemaakt. Waarom, namelijk deze som gebragt wordt op de begrooting van het departement van Binnenl. Zaken, terwijl zij hoofdzakelijk om de belangen van het departement van Oorlog schijnt te zullen worden uitgegeven; en waarom de aanvraag, die toen verre van twijfelachtig was en waaraan toen

ook uitdrukkelijk is herinnerd geworden, niet op de algemeene begrooting is geschied?

§ 2. Op nieuw is een punt van overweging geweest de vraag, of het werk, afgescheiden van het strategiesch belang, van algemeen nut is. De gevoelens waren hieromtrent verdeeld. Vele leden ontkenden het algemeen nut, op grond dat het hier enkel te doen is om eene geregelde uitwatering te bezorgen aan landerijen, die in het bezit zijn van partikulieren, en dus strekken zou om belangen van bijzondere personen te bevorderen.

Hiertegen is echter door andere leden aangevoerd, dat het algemeen nut door de Regering is erkend, en het kanaal algemeen in Noord-Brabant gewild is; maar dat de tegenstand alleen is tegen de geprojecteerde rigting. Moge niet *onmiddelijk* door dit werk het gansche rijk gebaat worden, het zal toch strekken om eene uitgestrektheid van ongeveer 26,000 bunders land gedeeltelijk, om zoo te zeggen, te scheppen, gedeeltelijk meer of minder te verbeteren.

Wat de verdeeldheid zoowel in de provincie Noord-Brabant als in hare staten betreft, dient te worden aangemerkt dat zij, hoe betreurenswaardig op zich zelve, echter niet het kanaal zelf, zoo als reeds gezegd is, maar deszelfs *rigting* en *uitmondig* betreft. Zij kan dus in geenen deele het bewijs leveren, dat het werk niet is van algemeen belang, maar alleen aanleiding geven tot een naauwgezet onderzoek naar de voor- of nadeelen, die uit de verschillende rigtingen kunnen voortvloeijen.

Als uitgemaakt mogt het ook niet worden beschouwd, dat de Zuidwillemsvaart den toestand dezer landerijen verergerde. Dit was nog een punt, dat betwijfeld werd.

§ 3. Men is vervolgens overgegaan tot de beoordeeling der verschillende plannen van het te maken kanaal.

§ 4. Aan de voorgaande paragraaf hechten zich van zelf de beschouwingen over de *voor- en nadeelen* uit dit kanaal te wachten.

Er worden bezwaren ingebragt door de tusschen 's Hertogenbosch en Geertruidenberg gelegene beneden-districten en door de polders tusschen Grave en 's Hertogenbosch.

§ 5. Er is door sommige leden ook beweerd, dat het voor als nog de tijd niet is, noch om dat voorstel aan te bieden, noch om het graven van het kanaal aan te vangen. Als gronden voor dit beweeren voerden zij aan dat het reglement voor het waterschap althans vooraf behoort te worden goedgekeurd, dat in de provincie Noord-Brabant zelve nog groote onzekerheid over het werk bestaat, en steeds getwist wordt over de vraag of niet de belanghebbenden alleen het werk moeten bekostigen.

§ 6. Eindelijk is nog met ter-zijde-lating van de vraag, of de provinciale staten volgens de Grondwet een nieuw waterschap mogen oprigten — eene vraag in § 1 van het ten vorigen jare opgemaakt voorloopig verslag en in het daarop gevolgd antwoord van de Regering over en weder behandeld, — hier ter sprake gebragt de, volgens sommigen, willekeurige wijze, waarop die staten in het oprigten van dit waterschap zijn te werk gegaan. Immers, alleen om deze landerijen, die partikulier eigendom zijn, te helpen, zijn verschillende streken in het waterschap opgenomen, vele, zonder dat de eigenaren eens gehoord of geraadpleegd zijn. Het gevolg dier handelwijze is dan ook geweest, dat verschillende klagten, protesten en reclames daarop zijn gevolgd.

Wij lezen in het *Tijdschrift voor Nederlandsch Indië* het volgende:

»Men meldt ons uit Amboina, dat aldaar verwikkelingen zijn ontstaan tusschen het gouvernement der Moluksche eilanden en den kommandant van het Fransche oorlogsfregat *La Sybille*. Dat vaartuig kwam aldaar ter reede, gedeeltelijk om zich van ververschingen te voorzien, gedeeltelijk om eenige zijner manschappen, die aan de cholera leden, in het hospitaal te laten verplegen. Al aanstonds werd het, bij de komst ter reede, door het fregat gegeven salut, niet van den wal beantwoord. Maar bovendien maakte de gouverneur zwarigheid, om de zieke Franschen der equipage in het hospitaal op te nemen, dewijl hij van meening was, dat de pligten der neutraliteit, die hem waren opgelegd, daartegen in den weg stonden. Hij redeneerde ongeveer aldus: op dit oogenblik is, door de vele zieken aan boord, het Fransche oorlogschip niet in staat, de Russen afbreuk te doen; maar wanneer de equipage hersteld is, dan zal zij *La Sybille* in staat stellen, om tegen den vijand te opereren. Werkt dus de Nederlandsche Regering mede om die herstelling te bevorderen, dan ondersteunt zij het Fransch oorlogschip tegen zijnen Russischen vijand, en schendt alzoo de neutraliteit.

»Wij zullen over deze redenering evenmin als over het feit der weigering van hulp aan Fransche kranke zeelieden geen oordeel uitspreken. Alleen willen wij berigten, dat de kommandant van het fregat zich bij den gouverneur-generaal te Batavia moet beklaagd hebben over de behandeling, die hij van den gouverneur der Moluksche eilanden heeft ondervonden, en dat hij tevens aan zijn eigen gouvernement daarvan kennis heeft gegeven.

»Thans wordt met belangstelling gevraagd: heeft de gouverneur-generaal deze handeling van den gouverneur der Molukko's goedgekeurd? of liever was zij overeenkomstig met de instructiën, die deze ambtenaar ontvangen had?"

De matinée musicale door de belgische societeit St. Cæcilia jl. Woensdag in het *Hof van Holland* te Dordrecht gegeven, heeft opgebragt de som van f 382.90. De geheele som van hetgeen door tusschenkomst van dit genootschap voor de noodlijdenden is bijeen gebragt, bedraagt ongeveer f 6400.

Men wil weten, de verandering in de verdeeling der kiesdistrikten, waarvan voor eenigen tijd sprake was, geen plaats zal hebben.

Men meldt uit Nijmegen, dat Z. M. de Koning heden, Maandag, op HD. reize naar 's Hertogenbosch, ook die stad met een bezoek zal vereeren.

Niet ongepast zal het in dezen tijd zijn mede te deelen, wat er in België ten behoeve van het openbaar onderwijs, kunsten en wetenschappen, door de Belgische kamers in 1854 is toegestaan. Voor het

Hooger onderwijs.	713,400 frs.
Middelbaar onderwijs	751,600 »
Lager onderwijs	1,241,647 »
Wetenschap en letteren	279,002 »
Schoone kunsten.	452,600 »
Somma	3,438,349 frs.

In ons land bedraagt die som in 1854 f 691,398, waarvan f 537,193 voor het openbaar onderwijs en f 154,205 voor kunsten en wetenschappen. Het bedraagt dus in Nederland naauwelijks een derde gedeelte van België. (*H*).

ROTTERDAM, 9 Junij. Ter aanvulling van de laatste berigten betrekkelijk het verblijf en het vertrek der societeit *St. Cæcilia* verneemt men, dat aan deze koninklijke maatschappij door hare Nederlandsche eereleden, gevestigd te Middelburg, welke haar op den togt door Nederland hebben vergezeld, uitgeleide is gedaan tot aan de Belgische grenzen, toen de Dordsche Liedertafel aan den Moerdijk had afscheid genomen en alle feest-commissiën waren teruggekeerd.

Nadat de spoortrein eenige minuten te Roozendaal vertoefd had, ten einde elkander wederzijds plegtig een hartelijk vaarwel te kunnen toebrengen, vertrak *St Cæcilia* onder den aanhef van het Nederlandsche volkslied, dat door de vertrekkende Concertgevers onder leiding van een der talentvolle solisten, als laatste afscheidsgroet aan Nederland en hare aldaar woonachtige medeleden, met de meeste geestdrift en onder de hartelijkste betuigingen van wederzijdsche toegenegenheid werd uitgevoerd.

Het afscheid was des te treffender, doordien Middelburg de eerste stad in Nederland geweest is, die *St. Cæcilia* binnen hare muren heeft ingehaald, alwaar zij zich in het vorige jaar heeft doen hooren en door het geven van een concert, geheel ten voordeele van de armen, eveneens gelijk aldaar liefdadigheid aan kunst paarde, waarvan later een hartelijk tegenbezoek te Mechelen met de meest plegtige en eervolle receptie het gevolg is geweest. (*N. R. Ct.*)

HOORN, 9 Junij. Op de kaasmarkt alhier waren 150 stapels kaas aangevoerd wegende te zamen 36010 Ned. ℔. De handel was levendig.

MEDEMBLIK, 6 Junij. Er waren heden ter kaasmarkt 54 stapels. De hoogste prijs was f 23 de 50 N. ℔; ze werden met redelijken kooplust opgeruimd. Er was slechts een stapel graskaas, welke tot onbekenden prijs is genomen.

Door de aanhoudende droogten bestaat er in dezen omtrek groot gebrek aan gras, dat op de kaasmakerij een zeer nadeeligen invloed uitoefent.

ALMKERK, 8 Junij. Onze paardenmarkt was heden vrij wel bezocht, doch de aanvoer van paarden niet buitengewoon. De handel kon niet levendig genoemd worden. Voor de weinige drie- en vierjarige paarden werden door Fransche kooplieden f 300 à f 380 besteed. De handel in tweejarig en werkpaarden was traag, er zijn slechts weinige tegen f 160 à f 190 verhandeld.

BOXMEER, 7 Junij. De kerk van het dorp Oeffelt welke ter vergrooting is afgebroken, schijnt den thans alleen staanden dorpstoren aan het wankelen te hebben gebragt. Reeds daags te voren verwekte het vallen van steenen en kalk eenige bezorgdheid, die vermeerderde toen later eenige scheuren in den muur ontdekt werden. Daar men echter geene dadelijke vrees koesterde, was de ingezetenen niet weinig ontsteld toen heden morgen de toren verdwenen was. Een uur na middernacht is dezelve met gedruisch ter aarde gestort. Gelukkig zijn er geene menschenlevens te betreuren, ofschoon het huis van den koster met puin en balken is overdekt en de zware klokken, zoo zij op het een of ander dak waren teregt gekomen, ligtelijk treurige herinneringen hadden achtergelaten. (*H.*)

MAASTRICHT, 8 Junij. Z. M. de Koning heeft heden over het 1ste regement infanterie alhier in garnizoen eene zeer naauwgezette inspektie gehouden, en deze troepen gedurende een geruimen tijd op het plateau van den St. Pietersberg doen manoeuvreeren. Heden avond wordt het Park verlicht en zal de Koning de illuminatie aldaar en in de stad gaan bezigtigen. Morgen denkt men dat Z. M. te Slavante een dejeuner, aan HD. door de societeiten Momus, de Groote en Koninkl. Harmonie en de groote societeit aangeboden, met zijne tegenwoordigheid zal vereeren en tevens de onderaardsche wegen van den St. Pietersberg zal bezoeken. Zondag geeft de stedelijke regering een groot diner en Maandag zal de Vorst deze stad verlaten en zich naar Venlo begeven.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

»LONDEN, 11 Junij. Uit het legerkamp voor Sebastopol verneemt men dd. 8 dezer, dat de Franschen bij den aanval tegen de verschansingen 400 man hebben verloren. Te Taganrog, Marianopol en Genitschi heeft de vijand ontzettende verliezen geleden door het verbranden zijner magazijnen met leeftogt en de openbare gebouwen.

PARIJS, 11 Junij. De generaal Pelissier meldt dd. 7 dezer, des avonds, dat in de veroverde redoutes 62 stukken geschut zijn bemagtigd en 13 officieren gevangen genomen. Het verlies is aanzienlijk geweest, gelijk te verwachten was bij zulk een gewigtig resultaat; het juiste cijfer is nog niet bekend.

Van Kertch wordt gemeld, dat de expeditie tegen Taganrog, Marianopol en Nagaiski, op 3, 5 en 6 Junij volkomen zijn geslaagd; eene menigte magazijnen met levensbenoodigdheden zijn verbrand. De geallieerden hebben alleen bij Taganrog tegenstand ontmoet, waar een man gekwetst werd. De vijand had daar 3500 strijders vereenigd.

MADRID, 8 Junij. De *Gaceta* bevat heden eene cirkulaire, waarbij de schorsing wordt bevolen van de uitvoering van het besluit betreffende de milicie.

De regering zal aan de Cortes vragen, dat zij onmiddellijk een aanvang make met de discussie over den grondslag der constitutie betreffende de milicie.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Junij. Het hervatten der operatiën in de Krim is door het gouvernement op officieele wijze dus aangekondigd:

»De generaal Pélissier meldt uit de Krim van den 6 Junij, dat dien dag het bombardement van Sebastopol hervat en voortgezet is. In den morgen van 7 dezer werd een gedeeltelijke storm op de vijandelijke buitenwerken geloopen.

»Een uur later wapperde onze (de Fransche) vlag van het Mamelon Vert en van twee redoutes van de Carénage. De Russische artillerie is ons in handen gevallen en zijn 400 Russen door ons gevangen genomen. De veroverde werken zijn thans door ons bezet. Onze troepen gedroegen zich op bewonderenswaardige wijze. Onze bondgenooten van hunne zijde hebben gelijktijdig de Russische werken, Carrières genaamd, veroverd en zich thans daar genesteld."

— Gisteren waren de schoonste stukken vee, die op de tentoonstelling van het Champ de Mars verschenen waren, reeds verkocht. Vele hebben aanzienlijke sommen opgebragt. Onder anderen werd eene fraaije koe van het Devonsche ras voor 2800 fr. en een stier van het zelfde Durhamsche ras voor 2300 fr. verkocht. Een kalf van het Herefordsche ras, hoewel nog geen drie maanden oud, bragt 300 fr. op. Voor een haan en twee kippen van het Engelsche Dorkingsche ras werden 750 fr. besteed. Prins Albert heeft alleen zijn vee verkocht; zijne hanen en kippen heeft hij geweigerd te verkoopen. Voor een zijner hanen en twee kippen heeft men 1800 fr. geboden.

De Keizer heeft verschillende diersoorten aangekocht, gezamenlijk ter somma van 20,000 fr. Ook de Keizerin heeft het een en ander aangekocht.

— De ministerieele krisis in Spanje is geëindigd en de nieuwe leden van het kabinet hebben reeds in handen der koningin den eed afgelegd.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Junij. In de zitting van het Lagerhuis op gisteren, zijn de discussien afgeloopen, na eene redevoering van den heer d'Israeli en lord Palmerston. Een amendement van den heer Lowe werd verworpen en een van den heer Baring zonder eenigen tegenstand aangenomen.

— Eene depêche van lord Raglan van 7 dezer houdt in, dat het bombardement, sedert den vorigen dag steeds werd voortgezet. De Franschen hadden het mamelon en het bastion van den witten toren aangetast en veroverd. Het was een schitterend wapenfeit. Tot dusverre was het geleden verlies nog niet bekend.

— Men heeft hier het bedroevende berigt ontvangen, dat de admiraal Boxer te Balaklava aan de cholera is overleden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 10 Junij. Ali-pacha is in eene partikuliere audientie door den keizer ontvangen en bekwam bij die

gelegenheid het grootkruis der orde van den H. Steven. Hij vertrekt heden naar Konstantinopel.

— De keizer zal eerstdaags, vermoedelijk op 12 dezer, naar Gallicie vertrekken, ten einde daar eene inspektie over de troepen te houden. De generaal von Hess vertrok reeds heden.

BERLIJN, 10 Junij. Prins Gortschakoff deelt in eene depeche van 6 dezer mede, dat eene hevige kanonnade des vijands, die twee uren duurde, met kracht door de Russen is beantwoord, waardoor twee kruidmagazijnen des vijands in de lucht sprongen. Overigens was niets bijzonders voorgevallen.

— Van de Pruissische regering is te Memel eene bekendmaking verschenen, houdende, dat de veepest uit Rusland met rassche schreden de pruissische grenzen naderde, weshalve de invoer van allerlei vee en gevogelte hoegenaamd, alsmede van derzelver huiden, vet, horens, enz. enz. uit Rusland, op het strengste is verboden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 11 Junij.

ONDERTROUWD (7 Junij): J. C. van Duijl met E. C. Berkenkamp Keijser. - Mr. B. G. F. Oldenkott, van Rotterdam, met M. T. J. E. Sträter.

GETROUWD ... met ... met J. J. E. Boom. ... met C. L. C. Kraft. — (8 Junij): D. Scheltema, wed. met J. Kerkhoven.

BEVALLEN (8 Junij): W. F. J. van Holy, geb. Belder, Z

OVERLEDEN (2 Junij): H. ten Brink, Jz., 53 j. — (5 Junij): J. Bührmann, 62 j. — (7 Junij): A. M. te Boekhorst, 38½ j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	9 JUNIJ 4½ n. gebl.	11 JUNIJ	4 n. gebl.	
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	62¼	63⅜	63 7/16	
Dito Dito	3	74⅞	74⅜		
Dito Dito	4	93¾	93⅝	93⅝	
O. I. Leening 1844	4				
Amortis. Syndik.	3½		90¼		
Handel-Maatschappij	4½				
Haarlemmermeer C.	5				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½		101¼		
Holl. Spoorw.-M.					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank					
België	4½				
Dito bij *Rothschild*	2½	50⅝	50⅞		
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1	18	18 1/16		
Dito	3	36½	37		
Dito Binnenl. à 6/m.	3	30 7/16	30½	30 9/16	
Coupon-Bewijzen		4¼			
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3	40¼	40	40¼	40 1/16
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	102¾	102¾	103	
Dito Dito 1828 en 1829	5	101¾	101⅞		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	88¾			
Dito	4½	87¾			
Dito bij *Hope*	4	77⅝	77¼		
Dito bij *Stieglitz* en C°.	4		77⅛		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Certifikaten van dito	6				
Engelsche Russen					
Polen, Certifikaten	4				
Dito Aand. met Lot. fl. 500					
Oostenrijk, Metalliek	5	61⅞	61 15/16	62	
Dito Nieuwe 1847	2½	31 7/16	31 7/16	31¼	
Dito 1851 en 1852	2½	31 7/16	31 7/16	31¼	
Dito Nieuwe	5	72 11/16	72¾	73¼	
Dito 1854	5	72 11/16	72¾	73¼	
Weensche Bank bij *Goll en C°.*	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854					
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Amerika, Bank-Aktiën Cert.		2 11/16			
Dito Orig.					
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5				
Denemarken, Leen. te Lond.	3				
Louisiana bij *Hope*	5				
Braziliën	5	99⅛			
Dito 1843	5				
Mexiko	3	20½	21 3/16	21⅜	
Dito Onbepaalde		20 7/16	21 3/16	21⅜	
Peru	4½				
Grenada, a £ 100	2½				
Dito Uitgestelde		6 9/16	6 9/16	6⅝	
Ecuador a £ 100			3		
Venezuela, a £ 100	3½				
Dito Uitgestelde	1½				
Grieken, te Londen	5				

Nat. Met. 66⅛, 3/16, ¼; Stieglitz 5 pCt. 81, ⅛, ¼.

Met uitzondering in Oostenrijksche fondsen, welke bij geanimeerde handel hooger te plaatsen waren, verdienen handel noch variatie overigens vermelding.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt.; Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 9 Junij. Fransche 4½ pc. 94.80; 3 pc. 70.15; 3 pc. Spanje 31½; 1 pc. ... ; Met. 88; Rom. Leen. 83.

LONDEN, 9 Junij. Consols 91⅞, 3 pc. Spanje buitenl. 37⅝; 1 pc. dito 18½; Comité-Bewijzen 4; Passive 3⅝; 5 pc. Rusl. 100; 4½ pc. dito 89½; 4 pc. Holl. 95; 2½ pc. id. 64⅞; 5 pc. Sardinië 86½; Brazilië 100; 4½ pc. Peru 68½; Gren. uitg. 6⅞; id. werk. 17; 3 pc. Mexiko 21⅜; 4 pc. Portugal 43; Turkije —; Ecuador 3⅜; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 9 Junij. Met. 5 pc. 79½; Id. 4½ pc. 69; Bank-Aktien ——; Wissel op Londen 12.8; Amst. ——; Parijs —; Goud 29⅝; Zilver 25½; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 9 Junij. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 97½p.

HAMBURG, 9 Junij. Spanje 3 pc. 28⅝; id. 1 pc 16⅞; Rusl. 5 pc. —; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië 82½; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 9 Junij. 5 pc. Met. 62½; 1 pc. Spanje binnenl. 17 11/16; id. 3 pc. 30; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam —; Weenen —; Parijs —.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ 56⅝	Livorno	2/m	ƒ 39½
»	zigt	» 56⅞	Napels	»	» 86
Bordeaux	2/m.	» 56	Petersburg	»	» 1.75
»	zigt	» 56⅝	Weenen	6 w.	» 28½
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg		» 35½
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 100
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 35⅝
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» 35 9/16
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,80
Porto	»	» 41½	»	zigt	» 11,85
Genua	2/m.	» 46½	Rotterdam	»	» ¼

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 11 Junij.

GRAANMARKT.

Poolsche Tarwe bij partij als voren; andere soorten stil, verkocht: 128 ℔ b. Poolsche ƒ500, 503; 126, 127 ℔ dito ƒ490, 495; 132 ℔ Geldersche ƒ475; 134 ℔ Kubanka ƒ478.

Rogge in een doen met weinig handel; 124 ℔ Pommer ƒ332; 118, 122 ℔ Pruissische ƒ314, 330; 118 ℔ Inlandsche ƒ310.

Garst ƒ4 hooger: 111 ℔ Deensche ƒ221.

Haver ƒ2 hooger: 79 ℔ fijne Vriessche ƒ158.

Boekwet prijshoudend: 120 ℔ Holsteinsche ƒ270; 124/125 ℔ Amersf. ƒ290; 123 ℔ dito en Nijkerker ƒ256; 118 ℔ Oost-Vriessche ƒ258

Op 9 vaten Olie in Oct. 85½ ℒ. *Lijnzaad* een doen: 110/11 ℔ Koningsb. ƒ385, 10⅞, 372½. *Raapolie* op 6 w. ƒ54½; Vliegend ƒ53; 1°. Sept. ƒ49¾, 50; Oct., Nov. en Dec. ƒ49½, ¾. *Lijnolie* op 6/w. ƒ41½; Vliegend ƒ40½. *Hennepolie* op 6/w. ƒ45½; Vliegend ƒ44½.

ANTWERPEN, 9 Junij. *Koffij*. Met meerdere omzet tot vaste prijzen.

Ruwe Suiker. Blijft gevraagd zonder dat er van belang is omgezet.

Rijst zeer vast; voor gepeld Aracan heeft voor 2000 balen ƒ10½ betaald, met zeer weinig voorraad. Ongepelde soorten met kooplust worden echter nog te hoog gehouden, zoodat er slechts 2000 balen Aracan tot ƒ8½ omgezet zijn.

Granen. Tarwe levendig gevraagd. Garst ƒ¼ hooger.

LONDEN, 8 Junij. *Ruwe Suiker*. Over het algemeen 6 d. lager. Zeilende zijn verkocht 5 ladingen Havana N° 10 tot 21 s. 6 d., N° 14 22 s. 6 d., N° 15½ 23 s. 6 d., alsmede eene lading bruin Fernambuc a 20 s. 3 d.

Koffij. Native Ceylon gedrukt, goed ordinair 46 s. 6 d. a 47 s.

Thee, alleen blijft de gemeene Congo tot tot 8¾ d. gevraagd

Rijst tot vaste prijzen goed te plaatsen. Twee zeilende ladingen Aracan zijn tot 12 s. 6 d. en 13 s. afgesloten

Talk stil. Petersburger 51 s. 6 d.

Graanmarkt. Tarwe met weinig omzet. Garst en Haver in de beste soorten goed te plaatsen.

Veemarkt flaauw in alle soorten. Runderen 2 a 4 d.; Schapen en Lammeren 6 d. lager.

Boter lager. Puike Vriessche 86 a 88 s., Kamper 80 a 84 s. — *Kaas* noteerd men, Edammer jarig 56 a 62 s. Goudsche jarig 54 à 58 s. Kanter 26 s.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 10 Junij. Bonjer, Hermina Maria Elisabeth, Batavia, l. v. Waterford. - Kaleshoek, Constantia, Banjoewangie. - Struik Louise Roelofvienne, Union. - Overeem, Noord-Holland, Suriname. Hochland, Gebroeders Zelling, Livorno. — Gisteren nog: Groeneveld, Princes Amélie, Tjilatjap.

HELVOET, 10 Junij. Lt. ... de Ruiter de Wildt, Prins Willem Frederik Hendrik, Ned. Transportschip, Curaçao. - Verbeek, Maria Anna, Banjoewangie. - Van Loon, Jacobus, Tjilatjap. Bennix, Minister Thorbecke, Akyab. - Schaap, Maria Johanna, Nickerie. — Gisteren nog: Tolner, Levant, Triëst. - Harding, Alida, St. Ubes. - Brouwer, Elisabeth, id.

BROUWERSHAVEN, 10 Junij. William, Silistria, Akyab naar Rotterdam.

Advertentiën.

(1027) Heden overleed in den ouderdom van 58 jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote GERTRUDIS MARIA TEN HULSCHER. Negen kinderen, welke nog niet allen hun gemis kunnen beseffen, mij overgebleven uit een Negen en Twintigjarig Huwelijk, benevens hare eenige Zuster, betreuren met mij dit smartelijk verlies.

F. PETERS.

AMSTERDAM, 7 Junij 1855.

(1031) Voor de vele bewijzen van deelneming ontvangen bij het overlijden van mijnen geliefden Echtgenoot, betuig ik, ook namens mijne Betrekkingen, mijnen innigen dank

AMSTERDAM, 12 Junij 1855. Wed. A. J. VAN HAASE, TERMAHS.

(1029) Bij fatsoenlijke gehuwde lieden, zonder kinderen, verlangt men in een voorname **Brood- Koekbakkerij** te Utrecht, een **LEERLING**, tusschen de 15 en 18 jaren oud, van de Roomsch Catholijke Godsdienst. Inclinerenden gelieven zich in persoon of met vrachtvrije brieven, te adresseren onder letter ... ten kantore van den zaakwaarnemer H. C. VAN ROSS..., Wijk F, 157, te Utrecht.

Eene Jufvrouw, van goede getuigenis voorzien, geschikt tot elke huisselijke bezigheid, zag zich gaarne geplaatst bij fatsoenlijke lieden in eene of andere betrekking. Adres *franco* letter A. ... J. SLOTBOOM te Wageningen. (10..)

Er wordt gevraagd eene **Tweede Meid**, ... de R. C. Godsdienst, ... kunnende strijken en met de wasch omgaan, en ... goede getuigenissen voorzien, om zoo spoedig mogelijk of met prime Augustus e. k. in dienst te treden. Adres met *franco* brieven onder letter B. bij den Boekhandelaar de Erven P. T. BRAAM te Rotterdam. (10..)

De Zalf en Pillen van Holloway. Wij zijn niet gewoon de duizende genees- en heelmiddelen op te sommen, die er bestaan, maar wanneer er eene aan het publiek bekend is, die bijzonderen lof verdient, dan houden wij het voor eene verpligting, aan de verschillende lijders, daadzaken te doen kennen. Wij hebben de zalf en pillen van Holloway gebesigd in vele gevallen van *schurfziekte*, *bedorven sappen*, *stooten enz.*, met een goed gevolg, en er zijn ons onderscheidene ... van denzelven bekend. De zalf en pillen van Holloway behooren tot die weinige middelen, die aan elke verwachting beantwoorden, en wij zijn overtuigd, dat in gevallen van *bedorven bloed*, en *maag-* en *leverkwalen*, geen beter geneesmiddel kan gevonden worden.

S. MORNING HERALD.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à ƒ0.85, ƒ1.85, ƒ3.00, ƒ6.75, ƒ13.50, ƒ20.50.

Potjes Zalf à ƒ0.85, ƒ1.85, ƒ3.00, ƒ7.05, ƒ13.85, ƒ22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depothouder te *Utrecht* en bij J. STRATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment*. (805)

(672) Door G. B. VAN GOOR, te Gouda, wordt met succes gedebiteerd:

J. G. SCHRIKKER,

METHODOLOGIE OM HET ITALIAANSCH-, DUBBEL OF

Koopmans-Boekhouden

binnen weinig tijds, alleen door zich zelven, naar den aard en de volmaaktheid uit te voeren, waardoor een iegelijk, hoe ook onervaren, zich van deze Wetenschap zonder eenig ander onderrigt, op eene gemakkelijke en eenvoudige manier, kan verzekeren, alles in korte schetsen duidelijk en bevattelijk voorgesteld met een beknopt overzigt betrekkelijk het houden van Koopmansboeken volgens het Wetboek van Koophandel . . . ƒ1.70

Dit oorspronkelijk Werk beveelt zich aan door geleidelijken gang en duidelijke voorstelling, zoodat de leerling aan de hand van dezen Gids, zich zelven zonder de hulp van eene Meester in het Italiaansch Boekhouden kan volmaken. De schrijver heeft alles van de eenvoudigste tot de meest ingewikkelde zaken met uitgewerkte voorbeelden opgehelderd en toegelicht en de behoeften van den tegenwoordigen tijd steeds op het oog gehad.

Wij durven het daarom als Leerboek voor Instituten en tot eigen oefening gerustelijk aanbevelen.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.